

Arrest

nr. 306 755 van 16 mei 2024
in de zaak RvV X / XI

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat F. JACOBS
Kroonlaan 88
1050 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van onbepaalde nationaliteit te zijn, op 3 juli 2023 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 20 juni 2023.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gezien het verzoek en de instemming om gebruik te maken van de louter schriftelijke procedure met toepassing van artikel 39/73-2 van voormelde wet.

Gelet op de beschikking van 29 januari 2024 waarbij het sluiten van de debatten wordt bepaald op 7 februari 2024.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker dient op 12 juli 2021 een eerste verzoek om internationale bescherming in. Op 20 september 2022 neemt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) een beslissing tot niet-ontvankelijkheid van het verzoek omdat verzoeker reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat. Deze beslissing wordt door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) bevestigd op 22 december 2022 bij arrest nr. 282 470.

1.2. Op 20 februari 2023 dient verzoeker een tweede verzoek om internationale bescherming in. De commissaris-generaal verklaart dit volgend verzoek op 20 juni 2023 niet-ontvankelijk.

Dit is de bestreden beslissing, waarvan de motieven luiden als volgt:

“A. Feitenrelaas

U bent op 18/10/1989 geboren in Rafah gelegen in Gaza (Palestina) en bent van Arabische origine. U heeft in Rafah gewoond tot aan uw vertrek in oktober 2019. U reisde toen naar Griekenland waar u op het eiland Chios een verzoek indiende. U verbleef er in een opvangcentrum. In juli 2020 verkreeg u er internationale bescherming en in oktober 2020 uw verblijfstitel. Hierna diende u binnen één maand het centrum te verlaten en had u geen woonst meer. U had er ook geen werk en inkomsten. Er was verder geen mogelijkheid tot integratie en u kreeg geen medische zorgen voor een probleem aan uw rechterbeen. U werd vaak gecontroleerd door de politie en éénmaal werd u geslagen. In juni 2021 reisde u naar Athene waar u anderhalve maand verbleef om er een internationaal paspoort te bekomen. Eén week nadat u dit document verwierf kwam u naar België waar u op 12/07/2021 uw eerste verzoek indiende. U bent in het bezit van de volgende documenten: uw geboorteakte, identiteitskaart, een registratiekaart bij UNRWA, en Belgische medische attesten.

Op 23 september 2022 verklaarde het Commissariaat-generaal (CGVS) uw verzoek niet-ontvankelijk daar u reeds de vluchtelingenstatus in Griekenland had bekomen. Op 3 oktober 2022 diende u bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV) beroep in tegen deze beslissing. Op 22 december 2022 werd uw beroep door deze instantie verworpen.

Na uw weigeringsbeslissing hebt u in december 2022 gedurende een tweetal dagen uw neef in Duitsland bezocht, waarna u naar België bent teruggekeerd. Op 20 februari 2023 dient u een tweede verzoek in. U verwijst andermaal naar uw socio-economische situatie in Griekenland en herhaalt dat u een keer door een politieagent werd geslagen. U geeft nog aan dat iemand er u had wijsgemaakt werk voor u te hebben en u meenam in zijn auto, opeens werd u seksueel aangerand en bent u uit de auto gestapt. U verklaart dat uw psychische toestand niet goed is en u therapie nodig heeft, dit is te wijten aan uw onstabiel leven in België. Af en toe kunt u via WhatsApp terecht bij een psycholoog, hij heeft u doorverwezen naar een psychiater en op 20 april 2023 heeft u daar een afspraak, u legt in kader hiervan een afsprakenblad neer. U lijdt aan astma en heeft last van uw voet, momenteel bent u niet in behandeling, zo stelt u. Ter staving van uw verzoek toonde u nog ten overstaan van DVZ een aantal gesprekken via WhatsApp met uw psycholoog en legde u daar diens visitekaartje neer, voorts een medisch attest waaruit blijkt dat u astma heeft.

B. Motivering

Wat betreft de beoordeling in toepassing van artikel 48/9 van de Vreemdelingenwet, moet vooreerst worden opgemerkt dat het Commissariaat-generaal naar aanleiding van uw eerste verzoek om internationale bescherming géén bijzondere procedurele noden in uw hoofdte heeft kunnen vaststellen die het nemen van bepaalde specifieke steunmaatregelen rechtvaardigen.

Op grond van het geheel van de gegevens die actueel in uw administratief dossier voorhanden zijn, kan worden vastgesteld dat er zich géén bijkomende elementen aandienen noch door u worden aangereikt die hier een ander licht op werpen.

Bijgevolg blijft de vorige beoordeling onverkort gelden en kan er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle stukken aanwezig in uw administratief dossier, dient vastgesteld te worden dat uw verzoek niet-ontvankelijk moet verklaard worden.

In overeenstemming met artikel 57/6/2, § 1, eerste lid van de Vreemdelingenwet, onderzoekt de commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen in geval van een volgend verzoek bij voorrang of er nieuwe elementen of feiten aan de orde zijn, of door de verzoeker zijn voorgelegd, die de kans aanzienlijk groter maken dat de verzoeker voor erkenning als vluchteling in de zin van artikel 48/3 of voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 in aanmerking komt. Bij gebrek aan dergelijke elementen, verklaart de commissaris-generaal het verzoek niet-ontvankelijk.

Dient te worden opgemerkt dat het CGVS uw eerste verzoek niet-ontvankelijk verklaarde daar uw situatie niet wordt gekenmerkt door bijzondere medische of andere buitengewone omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat u bij terugkeer naar Griekenland, wegens uw bijzondere kwetsbaarheid, buiten uw wil en persoonlijke keuzes om, terecht komt in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie. U bracht geen elementen aan waaruit bleek dat van u niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat u zich beroept op de beschermingsstatus die u in Griekenland reeds werd toegekend. Het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, werd door u niet weerlegd. Wat betreft uw medische situatie was de RvV van oordeel dat u voor uw medische klachten werd behandeld in België, doch niet bleek dat u actueel met dermate ernstige medische problemen kampt die het u bijzonder moeilijk zouden maken uw rechten als statushouder in Griekenland met een nog geldige

verblijfsvergunning te doen gelden. De omstandig gemotiveerde argumentatie hieromtrent staat te lezen in de beslissing van het CGVS en arrest van de RvV.

Het hoeft dan ook geen verder betoog dat uw loutere verwijzing naar deze zelfde problematiek (problemen op socio-economisch vlak en gebrek aan medische bijstand) niet vermag een ander licht te werpen op de eerdere appreciatie van het CGVS, dit zijn immers alles elementen die reeds beoordeeld werden in kader van uw eerste verzoek. Wat betreft uw verklaring dat u in een auto seksueel aangerand werd waarna u uit de auto stapte dient opgemerkt dat hieraan bezwaarlijk geloof kan worden gehecht gezien u dit nooit eerder in kader van de eerdere procedure hebt opgeworpen. Bovendien hebt u in kader van uw eerste procedure op het CGVS verklaard dat u, behalve de klap die u kreeg van een politieagent, geen andere problemen hebt ervaren waarbij geweld aan te pas kwam (CGVS dd.13.09.2022, p.7). Volledigheidshalve dient nog aangestipt dat wat betreft uw verklaring dat u via WhatsApp een aantal gesprekken hebt gehad met een psycholoog en hij u doorverwezen heeft naar een psychiater, u zelf aangeeft dat dit te wijten is aan het gegeven dat uw leven in België niet stabiel is (Verklaring Volgend Verzoek, dd.12.04.2023, punten 17, 19 en 20). Dient in dezer te worden opgemerkt dat het uw eigen keuze is te blijven in België en niet naar Griekenland terug te keren alwaar u een status hebt. Dient nog opgemerkt dat u tot op heden geen actuele medische attesten neerlegt waaruit zou kunnen blijken dat u met dermate ernstige medische problemen kampt dat u in geval van terugkeer buiten uw wil en persoonlijke keuzes om, terecht zal komen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie. De door u getoonde en neergelegde stukken (gesprekken met psycholoog via WhatsApp getoond, diens visitekaartje, attest dat u astma heeft en afsprakenblad met psychiater) vermogen dan ook geen afbreuk te doen aan deze appreciatie.

Gelet op voorgaande, brengt u geen nieuwe elementen of feiten aan die de kans aanzienlijk groter maken dat u voor erkenning als vluchteling in de zin van artikel 48/3 of voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 in aanmerking komt. Evenmin beschikt het CGVS over dergelijke elementen.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk in de zin van artikel 57/6/2, § 1 van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig uw aandacht op het feit dat tegen deze beslissing een schorsend beroep kan worden ingediend overeenkomstig artikel 39/70, 1e lid van de Vreemdelingenwet.

Dit beroep dient te worden ingediend binnen een termijn van 10 dagen na de kennisgeving van de beslissing.

Indien u zich echter op het ogenblik van uw aanvraag in een situatie van vasthouding of detentie bevond of ter beschikking was gesteld van de regering dient het beroep ingediend te worden binnen een termijn van 5 dagen na de kennisgeving van de beslissing (artikel 39/57, § 1, 2e lid, 3° van de Vreemdelingenwet samen gelezen met artikel 74/8 of 74/9 van dezelfde wet).

Ik breng de minister en zijn gemachtigde ervan op de hoogte dat er, in het licht van de voorgaande vaststellingen en rekening houdend met alle relevante feiten in verband met de verzoeken om internationale bescherming van betrokkene en met het volledig administratief dossier, geen element bestaat waaruit kan blijken dat een verwijdering of teruggedrijving van betrokkene naar voornoemde Europese lidstaat (supra) waar hij/zij internationale bescherming heeft gekregen, het non-refoulementbeginsel in het licht van de artikelen 48/3 en 48/4 van de vreemdelingenwet schendt. Er bestaan daarentegen elementen waaruit blijkt dat een verwijdering of teruggedrijving naar zijn land van nationaliteit of van gewoonlijk verblijf (zie supra) het non-refoulementbeginsel zou kunnen schenden in het licht van de artikelen 48/3 en 48/4 van de vreemdelingenwet.”

2. Het verzoekschrift

2.1. In een enig middel voert verzoeker de schending aan van artikel 48/9, § 4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 3 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (hierna: EVRM), met artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest) en met artikelen 23 en 39 van de Richtlijn 2005/85/EG van de Raad van 1 december 2005 betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus (hierna : de Procedurerichtlijn), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van de artikelen 48/3, 48/4, 48/7,

57/6/2, §1, eerste lid en 57/6 § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet, van het beginsel van behoorlijk bestuur waaronder de zorgvuldigheidsplicht, van de principes van machtsoverschrijding, van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest.

Verzoeker benadrukt dat hij volledig nieuwe feitelijke elementen heeft voorgelegd in het kader van zijn huidige beschermingsverzoek, met name het feit dat zijn medische en psychologische toestand is verslechterd sedert zijn vorig verzoek, het feit dat hij aan astma lijdt, het feit dat hij in Griekenland niet over de financiële mogelijkheid beschikt om in zijn eigen levensonderhoud te voorzien en dus ook niet om zijn noodzakelijke psychologische en medische opvolging verder te zetten en het feit dat ook in Griekenland de situatie verslechterd is.

Hij klaagt aan dat het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het CGVS) niet afdoende rekening heeft gehouden met zijn psychologische problemen, zowel in het kader van steunmaatregelen tijdens het interview als in het kader van zijn concrete levensomstandigheden in Griekenland.

Verzoeker legt voorts uit niet eerder te hebben verteld over de seksuele aanranding waarvan hij in Griekenland het slachtoffer is geworden uit schaamte en uit vrees dat hem een uitlokkend gedrag zou worden verweten en met een homoseksueel zou worden geassimileerd. Ook wijst hij erop dat het interview bij de Dienst Vreemdelingenzaken (hierna: de DVZ) beperkt en oppervlakkig blijft zodat in dit kader geenszins kan worden besloten tot ongeloofwaardigheid van dit nieuw aangevoerd element.

Verzoeker klaagt ook aan dat het CGVS heeft verzuimd informatie in te winnen over de concrete levensomstandigheden voor begunstigden van internationale bescherming met fysieke en psychologische problemen in Griekenland. Verzoeker citeert landeninformatie aangaande de algemene socio-economische en politieke situatie in Griekenland, alsook de situatie voor migranten en vluchtelingen.

Verzoeker citeert vervolgens uit een arrest van de Nederlandse Raad van State van 28 juli 2021 en stelt dat dit arrest concreet toelichting geeft over de manier waarop statushouders in Griekenland concreet in omstandigheden van extreme armoede en verregaande materiële depreciatie geraken. Verzoeker meent dat er de facto dan ook geen sprake meer is van interstatelijk vertrouwen dat alle lidstaten zou binden. Onder verwijzing naar landeninformatie haalt hij vervolgens de situatie aan van statushouders in Griekenland.

Ten slotte stelt verzoeker dat hij als terugkeerder die asiel heeft aangevraagd in België een nieuwe ADET (verblijfsvergunning) moet aanvragen en dat het verkrijgen van deze vergunning soms zes maanden of langer duurt. Hij haalt landeninformatie aan over de moeilijkheden die zich voordoen wanneer een statushouder niet in het bezit is van de nodige documenten om zijn rechten uit te oefenen.

Verzoeker citeert en verwijst doorheen zijn verzoekschrift naar landeninformatie.

3. Nota met opmerkingen

Op 28 augustus 2023 ontvangt de Raad vanwege de verwerende partij een nota met opmerkingen overeenkomstig artikel 39/72, §1 van de Vreemdelingenwet waarin wordt verzocht om de zaak te behandelen via een louter schriftelijke procedure en waarbij zij volhardt in het gelijk van haar beslissing en antwoordt op de argumenten in het verzoekschrift. Zij verwijst hierbij via consulteerbare weblinks naar:

- Country Report: Greece. Update 2022, gepubliceerd door AIDA/ECRE op 8 juni 2023;
- verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken in juni 2022;
- Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL op maart 2023;
- Hellenic Republic. Ministry of Migration and Asylum - Residence Permits (ADET type).

Er wordt door de partijen geen pleitnota ingediend.

4. Voorafgaand

4.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St. Kamer* 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om “een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie” te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU. Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1 van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en ex nunc-onderzoek van zowel de juridische als de feitelijke gronden, zoals deze voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de richtlijn 2013/32/EU.

4.2. Artikel 57/6/2, § 1 eerste lid van de Vreemdelingenwet, in toepassing waarvan de bestreden beslissing werd genomen, luidt als volgt:

“Na ontvangst van het volgend verzoek dat door de minister of diens gemachtigde werd overgezonden op grond van artikel 51/8, onderzoekt de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen bij voorrang of er nieuwe elementen of feiten aan de orde zijn, of door de verzoeker zijn voorgelegd, die de kans aanzienlijk groter maken dat de verzoeker voor erkenning als vluchteling in de zin van artikel 48/3 of voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 in aanmerking komt. Bij gebrek aan dergelijke elementen of feiten verklaart de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen het verzoek niet-ontvankelijk. In het andere geval, of indien de verzoeker voorheen enkel het voorwerp heeft uitgemaakt van een beslissing tot beëindiging bij toepassing van artikel 57/6/5, § 1, 1°, 2°, 3°, 4° of 5° verklaart de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen het verzoek ontvankelijk.”

Om een volgend verzoek om internationale bescherming ontvankelijk te kunnen verklaren, moeten er derhalve nieuwe elementen of feiten aanwezig zijn die de kans aanzienlijk groter maken dat de verzoeker om internationale bescherming in aanmerking komt voor erkenning als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet of voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van diezelfde wet.

Hierbij kan nuttig worden verwezen naar het arrest van 10 juni 2021 waarin het Hof van Justitie (HvJ 10 juni 2021, LH t. Staatssecretaris voor Justitie en Veiligheid, C-921/19 (verder: HvJ 10 juni 2021)) verduidelijkt dat artikel 40, leden 2 en 3 van de Richtlijn 2013/32 voorziet in een behandeling van volgende verzoeken in twee stappen. In het kader van de eerste, voorafgaande stap wordt nagegaan of deze verzoeken ontvankelijk zijn, terwijl in de tweede stap die verzoeken ten gronde worden onderzocht. Deze eerste stap omvat eveneens twee fasen, waarbij in elke fase andere, door diezelfde bepaling vastgestelde ontvankelijkheidsvoorwaarden worden onderzocht (HvJ 10 juni 2021, nrs. 34-35).

In een eerste fase wordt een volgend verzoek onderworpen aan een voorafgaand onderzoek om uit te maken of er nieuwe elementen of bevindingen aan de orde zijn of door de verzoeker zijn overgelegd (HvJ 10 juni 2021, nr. 36). Er wordt in deze fase enkel getoetst of er elementen of bevindingen bestaan die niet werden onderzocht in het kader van de op het vorige verzoek genomen beslissing en waarop die beslissing – die gezag van gewijsde heeft – niet kon worden gebaseerd (HvJ 10 juni 2021, nr. 50). In het arrest van 9 september 2021 verduidelijkt het Hof van Justitie dat dit elementen of bevindingen omvat die zich hebben voorgedaan na de definitieve beëindiging van de procedure die betrekking had op het vorig verzoek, alsook de elementen of bevindingen die reeds bestonden vóór de beëindiging van de procedure maar waarop de verzoeker zich niet heeft beroepen (HvJ 9 september 2021, XY t. Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl, C-18/20, nr. 44).

Slechts indien er daadwerkelijk sprake is van dergelijke nieuwe elementen of bevindingen ten opzichte van het eerste verzoek om internationale bescherming, wordt in de tweede fase het onderzoek van de ontvankelijkheid van het volgende verzoek voortgezet overeenkomstig artikel 40, lid 3 van de Richtlijn 2013/32. In deze tweede fase wordt nagegaan of die nieuwe elementen en bevindingen de kans aanzienlijk groter maken dat de verzoeker in aanmerking komt voor erkenning als persoon die internationale bescherming geniet (HvJ 10 juni 2021, nr. 37).

De Raad herinnert eraan dat hij niet de bevoegdheid heeft om opnieuw uitspraak te doen over elementen die reeds in beslissingen met betrekking tot eerdere verzoeken om internationale bescherming werden beoordeeld en die, gelet op het feit dat de desbetreffende beslissingen niet binnen de wettelijk bepaalde termijn werden aangevochten of een beroep ertegen werd verworpen, als vaststaand moeten worden beschouwd, tenzij de verzoeker nieuwe elementen of feiten aanbrengt of aan de orde zijn die afbreuk doen aan de determinerende motieven van de eerdere weigerings-beslissing, of wanneer de verzoeker nieuwe elementen aanbrengt die afbreuk doen aan de essentie van een eerdere weigeringsbeslissing. Dit neemt echter niet weg dat de Raad bij de beoordeling van een volgend verzoek om internationale bescherming rekening mag houden met alle feitelijke elementen, ook met elementen die resulteren uit verklaringen die gedurende de behandeling van een vorig verzoek om internationale bescherming zijn afgelegd.

4.3. De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze. Overeenkomstig artikel 48/6, § 5 van de Vreemdelingenwet moet, onder meer, rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast, alsook met de door de verzoeker overgelegde documenten en afgelegde verklaringen. Consistentie, voldoende detaillering en specificiteit alsook voldoende aannemelijkheid vormen indicatoren op basis waarvan de geloofwaardigheid van de verklaringen kan worden beoordeeld, rekening houdend met de individuele omstandigheden van de betrokken verzoeker. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waar geen twijfel over bestaat te toetsen. Het moet in deze evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

Wanneer een verzoeker bepaalde aspecten van zijn verklaringen niet staft met schriftelijke of andere bewijzen, dan bepaalt artikel 48/6, § 4 van de Vreemdelingenwet dat deze aspecten geen bevestiging behoeven indien is voldaan aan de volgende cumulatieve voorwaarden:

- “a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;*
- b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn voorgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere bewijskrachtige elementen;*
- c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met de algemene en specifieke informatie die gekend en relevant is voor zijn verzoek;*
- d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, of hij heeft goede redenen kunnen aanvoeren waarom hij nagelaten heeft dit te doen;*
- e) de algemene geloofwaardigheid van de verzoeker is komen vast te staan.”*

5. Onderzoek van de nieuwe elementen

5.1. Het eerste verzoek om internationale bescherming van verzoeker werd niet-ontvankelijk verklaard op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet omdat hij in Griekenland over de vluchtelingenstatus beschikt en hij niet aantoonde dat de bescherming die hem in deze lidstaat werd verleend niet actueel of ontoereikend zou zijn. Zijn beroep tegen de beslissing van 20 september 2022 werd door de Raad verworpen op 22 december 2022 bij arrest nr. 282 470.

Op 20 februari 2023 dient verzoeker zijn huidig volgend verzoek in. Hij verwijst opnieuw naar zijn socio-economische situatie in Griekenland en herhaalt dat hij een keer door een politieagent werd geslagen. Hij voegt hieraan toe dat hij in Griekenland tevens seksueel werd aangerand. Hij verklaart dat zijn psycho-medische toestand verslechterd is. Af en toe kan verzoeker via whatsapp terecht bij een psycholoog, die hem heeft doorverwezen naar een psychiater. In het kader hiervan legt hij een afsprakenblad neer. Verzoeker verklaart tevens aan astma te lijden en last te hebben van zijn voet. Ter staving van zijn verzoek toonde verzoeker ten overstaan van de DVZ nog een aantal gesprekken via whatsapp met zijn psycholoog en legde hij daar diens visitekaartje neer alsook een medisch attest waaruit blijkt dat hij astma heeft.

Middels zijn verzoekschrift verwijst hij ook nog naar het gegeven dat hij een nieuwe verblijfsvergunning (ADET) zal moeten aanvragen, de daarmee gepaarde lange wachttijden en hieruit volgende problemen om zijn rechten uit te oefenen alsook landeninformatie over de moeilijkheden bij terugkeer voor statushouders die niet meer in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning.

De kernvraag is of deze elementen kunnen worden gekwalificeerd als nieuwe elementen die de kans aanzienlijk groter maken dat verzoeker voor erkenning als vluchteling of voor de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus in aanmerking komt.

5.2. De Raad herinnert eraan dat verzoeker reeds een internationale beschermingsstatus heeft verkregen in Griekenland. Er werd hem op 3 juli 2020 de vluchtelingenstatus verleend.

Uit het vigerende EU-acquis, meer bepaald de Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) (hierna: de richtlijn 2011/95/EU), blijkt dat de verleende beschermingsstatus onverkort blijft gelden zolang er een nood is aan bescherming en deze slechts in uitzonderlijke, limitatief bepaalde omstandigheden kan worden ingetrokken of beëindigd (cf. de artikelen 11, 14, 16 en 19 van voormelde richtlijn).

De bewijslast met betrekking tot de eerder verleende internationale bescherming in toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet berust bij het CGVS, maar eens hieraan is voldaan, komt

het aan de verzoeker toe aan te tonen dat hij niet (meer) op deze bescherming kan rekenen, indien hij het actueel karakter of de effectiviteit van deze bescherming ter discussie stelt. Het komt aldus aan hemzelf en niet aan het CGVS toe om het bewijs te leveren dat hij in Griekenland niet langer internationale bescherming geniet. Verzoeker brengt geen valabele argumenten, noch concrete gegevens of verifieerbare elementen bij die aantonen dat er sprake zou zijn van een intrekking of opheffing van de hem verleende status, noch bevat het administratief dossier enige concrete aanwijzing in die zin. Verzoeker brengt aldus geen elementen aan waaruit blijkt dat hij actueel geen internationale bescherming meer zou genieten in Griekenland.

5.3. Bijgevolg wordt in casu vermoed dat hij geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland.

Om deze reden werd verzoekers eerste beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel vervat in artikel 33, lid 2, a) van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming. Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levens-omstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaar-wegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van *“tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”*, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, Ibrahim e.a., pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163-17, Jawo, pt. 95).

Waar een vorig verzoek werd afgewezen omdat een andere lidstaat reeds een internationale beschermingsstatus heeft verleend, moeten de nieuwe elementen of feiten, gelet op wat voorafgaat, aldus verband houden met de situatie van de verzoeker in de lidstaat die reeds internationale bescherming heeft verleend en die de verdere toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op verzoekers specifieke omstandigheden verhinderen.

Voorbeelden van dergelijke nieuwe elementen zijn situaties waar de lidstaat bijvoorbeeld de internationale bescherming heeft ingetrokken, beëindigd of geweigerd te verlengen bij een definitieve beslissing, of waar de verzoeker wordt geconfronteerd met moeilijke persoonlijke omstandigheden die zijn te wijten aan zijn bijzondere kwetsbaarheid en/of de ontoereikende levensomstandigheden van de begunstigten van internationale bescherming die neerkomen op een onmenselijke of vernederende behandeling (EASO, *“Practical Guide on Subsequent Applications”*, EASO Practical Guide Series, december 2021, p. 39).

Met betrekking tot de vraag of verzoeker nieuwe elementen overlegt om aan te tonen dat hij in de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft gegeven een ernstig risico loopt op een door artikel 4 van het Handvest verboden behandeling, stelt de Raad het volgende vast.

5.4. Uit het betoog in het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat verzoeker in wezen vreest dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland zal terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie en dat hij zich niet (langer) zal kunnen beroepen op de bescherming die hij heeft verkregen in Griekenland.

De taak van de rechter is in deze door het Hof van Justitie duidelijk bepaald in de relevante rechtspraak. Wanneer een rechter, bij wie beroep wordt ingesteld tegen een besluit waarbij een verzoek om internationale bescherming is afgewezen wegens niet-ontvankelijkheid, beschikt over gegevens die de verzoeker heeft overgelegd om aan te tonen dat het voormelde risico bestaat, dan is deze rechter *“ook ertoe gehouden om op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten, te oordelen of er sprake is van tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken.”* Daarbij moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 88-89; beschikkingen van 13 november 2019, Hamed en Omar, C 540/17 en C 541/17, niet gepubliceerd, punt 38).

De verschillende actuele rapporten van gespecialiseerde organisaties die beide partijen aanbrengen, werden niet betrokken bij de beoordeling van zijn vorige beschermingsverzoeken.

De Raad herinnert eraan dat nieuwe elementen ook elementen of bevindingen omvatten die zich hebben voorgedaan na de definitieve beëindiging van de procedure die betrekking had op het vorig verzoek, alsook de elementen of bevindingen die reeds bestonden vóór de beëindiging van de procedure maar waarop de verzoeker zich niet heeft beroepen en die niet werden onderzocht in het kader van het vorige verzoek (HvJ 9 september 2021, C-18/20, XY t. Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl, pt. 44; HvJ 10 juni 2021, C-921/19, LH t. Staatssecretaris voor Justitie en Veiligheid, pt. 50).

De verschillende rapporten belichten en bespreken de actuele situatie van begunstigden van internationale bescherming in en, na verblijf elders buiten het Griekse grondgebied, bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de door de partijen verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland de laatste jaren steeds moeilijker is geworden op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Volgens de beschikbare informatie is het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange periode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijken vaak complex te zijn, waarbij dergelijke administratieve obstakels veel begunstigden ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als onderdanen (rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 5-6). Het al dan niet beschikken over een Griekse verblijfsvergunning (ADET) is belangrijk voor de vraag of begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland het risico lopen dakloos te worden en, in dat geval, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Het bezit van een geldige ADET is een voorwaarde voor het verkrijgen van een Grieks fiscaal registratienummer (AFM), dat het openen van een bankrekening, de huur van onroerend goed of zelfs het verkrijgen van een sociaal zekerheidsnummer (AMKA) mogelijk maakt. De afgifte van een AMKA vormt dan weer een voorwaarde voor toegang tot de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Volgens een recente nieuwe regeling moet de beslissing tot afgifte van de ADET in principe worden opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. Overeenkomstig een recente omzendbrief van het Griekse Ministerie van Migratie en Asiel van 31 januari 2023 moet de beslissing tot afgifte van een ADET in ieder geval aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming.

Vervolgens moet binnen de zes maanden online een afspraak worden gemaakt met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET voor te leggen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van twee weken. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Het duurt vervolgens anderhalve maand vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden hiervan niet persoonlijk verwittigd. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald.

Meerdere bronnen geven aan dat de begunstigden van een internationale beschermingsstatus zich in Griekenland in een nog meer precarie situatie bevinden dan verzoekers om internationale bescherming en dat de huisvestingsmogelijkheden voor begunstigden zeer beperkt zijn waardoor zij het risico lopen dakloos te worden: *“Meerdere bronnen concluderen dat statushouders in een slechtere positie verkeren ten opzichte*

van personen die nog in de asielprocedure zitten. Zo zijn er voor statushouders minder opties als het gaat om huisvesting in vergelijking met asielzoekers.” (“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland” van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van juni 2022, p. 32)

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer is dus zeer precair en problematisch, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in rampzalige levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

Wat in de eerste plaats de huisvestingsproblematiek betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van begunstigten van een internationale beschermingsstatus wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven dertig dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport “*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*” van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 23-25).

Het enige officiële integratieprogramma in Griekenland, dat betrekking had op de periode van juli 2019 tot juli 2022, is het programma van HELIOS (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*), opgezet door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) in samenwerking met een aantal niet-gouvernementele organisaties. Sinds 2022 wordt dit programma in afwachting van opname in het Europees Sociaal Fonds tijdelijk uit nationale fondsen gefinancierd en wordt het door de autoriteiten verlengd. De laatste verlenging die wordt vermeld in de informatie waarover de Raad beschikt, was eind mei 2023. De inschrijving voor dit integratieprogramma moet gebeuren binnen het jaar volgend op het toekennen van de internationale beschermingsstatus. Als gevolg hiervan worden statushouders die zich niet langer in Griekenland bevonden toen hen de internationale beschermingsstatus werd verleend of die de noodzakelijke formaliteiten niet binnen deze periode van één jaar hebben vervuld uitgesloten van het programma.

Het HELIOS-programma biedt op zich geen huisvesting. In het kader van dit programma wordt financiële steun geboden aan begunstigten om hun huur te betalen, op voorwaarde dat zij reeds een huurcontract hebben afgesloten voor een periode van meer dan zes maanden en dat zij beschikken over een bankrekening. Deze financiële ondersteuning wordt geboden voor een periode van zes tot twaalf maanden, afhankelijk van de datum van indiening van de vereiste documenten. Het bedrag varieert van 230 euro voor een alleenstaande volwassene tot 800 euro voor een gezin van zes personen (met een toeslag om de waarborgsom en de installatiekosten in de nieuwe woning te dekken). Naast de voorwaarde van het hebben van een AFM (het fiscaal registratienummer) en een bank-rekening, wordt de toegang tot huisvesting belemmerd door ernstige obstakels die verband houden met discriminatie en een gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien moeten begunstigten, naast de huur, de facturen voor openbare diensten en andere uitgaven, zoals voedsel, zelf betalen. Bijgevolg is de hulp die begunstigten in het kader van het HELIOS-programma ontvangen vaak onvoldoende om hun levensonderhoud te garanderen.

Het risico om in een situatie van dakloosheid terecht te komen is voor begunstigten van internationale bescherming in Griekenland dus zeer groot, aangezien de toegang tot documenten en middelen die nodig zijn om huisvesting te vinden niet mogelijk is binnen de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming. Dit risico is nog toegenomen door de beëindiging van het ESTIA-programma, nu de begunstigten van dit programma dakloos zijn geworden. Zelfs begunstigten die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd.

Zij kunnen niet langer een woning huren en de meesten van hen bevinden zich op straat. Begunstigten die als niet-geregistreerde bewoners in de kampen verblijven, hebben geen toegang tot voedsel of andere diensten.

Begunstigten van een internationale beschermingsstatus kunnen in theorie toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen die onderdak bieden voor drie tot zes maanden. Deze opvangcentra zijn echter niet uitsluitend bestemd voor begunstigten van een internationale beschermingsstatus en de toegang kan voor hen in de praktijk beperkt zijn door tal van factoren, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, gezinnen er niet worden aanvaard, mensen met psychische stoornissen er niet worden toegelaten of omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt. Sommige opvangcentra bieden alleen slaapzalen aan en eisen daarom dat de bewoners overdag naar buiten gaan, terwijl de duur van het verblijf in de slaapzalen niet langer kan zijn dan vijftien dagen tot een maand.

Wat de toegang tot werk betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor begunstigten van een internationale beschermingsstatus onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moet echter rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen

oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel begunstigden van een internationale beschermingsstatus zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld.

Ook als steunprogramma's worden voorzien in het kader van de nationale strategie voor de integratie van begunstigden van internationale bescherming, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat de door deze programma's voorziene acties in de praktijk niet worden uitgevoerd (*"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 247). Uit deze informatie blijkt ook dat er voor begunstigden een aanzienlijk gebrek is aan informatie over de toegang tot de arbeidsmarkt.

Ten slotte blijkt uit de door de partijen verstrekte informatie dat begunstigden van internationale bescherming hindernissen ondervinden bij de afgifte van het fiscaal registratienummer (AFM) en dat dit hun toegang tot de arbeidsmarkt en hun registratie bij het werkloosheidsbureau in de weg staat (*"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 247). De afgifte van een AFM kent aanzienlijke vertragingen. De procedure voor de bevoegde fiscale bureaus om de persoonsgegevens van vluchtelingen via de asiel dienst na te gaan duurt ongeveer twee maanden. Bovendien is wie zich wil inschrijven bij een belastingkantoor met het oog op het verkrijgen van het AFM verplicht om zijn verblijfsadres te certifiëren door middel van een attest van een opvangcentrum, een elektriciteitsrekening of een kopie van een huurcontract op zijn naam. Begunstigden die geen verblijfsvergunning hebben en/of dakloos zijn, kunnen dus geen AFM verkrijgen.

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat niet alle begunstigden van een internationale beschermingsstatus toegang hebben tot sociale rechten en sociale uitkeringen (*"Country Report: Greece. Update 2022"* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 249). In de praktijk zijn de moeilijkheden bij de toegang tot deze rechten te wijten aan bureaucratische barrières, waarbij geen rekening wordt gehouden met het onvermogen van begunstigden om bepaalde documenten, zoals documenten met betrekking tot de gezinssituatie, geboorteakten of diploma's, voor te leggen of zelfs aan de weigering van ambtenaren om hen de voorziene uitkeringen te verstrekken, wat in strijd is met het beginsel van gelijke behandeling waarin het Griekse recht en het Unierecht voorzien.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor de begunstigden van een internationale beschermingsstatus om hun toegang tot het socialezekerheids-stelsel te garanderen (rapport *"Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 19-22).

De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen, die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend, wordt automatisch niet meer uitbetaald van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld.

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 200 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene of kind) is formeel toegankelijk voor begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Dit inkomen is volgens de Griekse wet echter bedoeld voor huishoudens met een geregistreerd adres dat moet worden bewezen door een huurcontract dat zes maanden voor de aanvraag om toekenning van dit inkomen is ondertekend, en voor daklozen die onder de armoedegrens leven. In de praktijk sluit een dergelijke bepaling veel begunstigden uit, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen worden gedwongen om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS woonbijstands-programma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Ten slotte wordt ook onderstreept dat de informatie over het bestaan van en de criteria voor het uitkeren van dit minimuminkomen zelden wordt verstrekt aan begunstigden van internationale bescherming.

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, wordt eraan herinnerd dat begunstigden van een internationale beschermingsstatus die niet in het bezit zijn van een ADET geen sociale zekerheids-nummer (AMKA) kunnen verkrijgen. Wie geen AMKA heeft, moet de kosten van medicijnen en analyses dragen en deze kosten kunnen exorbitant worden bij pathologieën die regelmatige gespecialiseerde medische controles vereisen. Bovendien worden bepaalde dringende medische onderzoeken niet vergoed, ook al beschikt de

betrokkene over een AMKA. Ook kunnen mensen die over een AMKA beschikken maar niet verzekerd zijn geen medicijnen of onderzoeken meer krijgen van artsen uit de private sector. In dat geval kunnen voorschriften alleen worden verstrekt door artsen uit de publieke sector, onder wie de artsen in de opvangvoorzieningen.

De Raad herinnert eraan dat het bezit van een geldige ADET een voorwaarde is voor het verkrijgen van een fiscaal registratienummer (AFM), dat het openen van een bankrekening, de huur van onroerend goed of het verkrijgen van de AMKA mogelijk maakt. Sinds een besluit dat in december 2020 in werking is getreden, wordt voor asielzoekers automatisch een AFM aangemaakt bij hun beschermingsverzoek. Deze AFM gaat mee over naar de ADET. Statushouders zonder AFM moeten dit in persoon aanvragen bij een lokaal belastingkantoor in de woonplaats van de statushouder. Statushouders die geen woonplaats kunnen aantonen, verkrijgen geen AFM. Een AFM kan ook online worden aangevraagd; dit vereist het voorleggen van geldige identiteitsdocumenten alsook geldige reisdocumenten. Bij gebrek hieraan kan geen AFM worden verkregen. Het onlineplatform is enkel in het Grieks opgesteld. De afgifte van een AMKA is vereist voor de toegang tot de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Om dit AMKA te verkrijgen, moet de begunstigde de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig verzekeringsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg) om te zetten in een AMKA. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET beïnvloeden de afgifte van het AMKA, waardoor begunstigten de voor de toegang tot het gezondheidszorgsysteem vereiste documenten worden onttrokken.

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor begunstigten van een internationale beschermingsstatus. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via telefoonverkeer dat uitsluitend in het Grieks en tegen betaling verloopt. Wie geen Grieks spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren.

De informatie waarover de Raad beschikt, wijst ook op talrijke tekortkomingen in de therapeutische ondersteuning van mensen met psychische problemen (rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 27). Slachtoffers van foltering of geweld hebben door lacunes in zowel de identificatie- en certificerings-procedure als in de zorgdiensten geen toegang tot adequate medische en psychologische zorg en revalidatie. Het enige programma dat aan slachtoffers van foltering een alomvattend pakket van multidisciplinaire zorg biedt en dat werd beheerd door Artsen Zonder Grenzen, werd in december 2021 beëindigd.

5.5. In deze zaak acht de Raad het passend dat ook de bijzondere situatie van begunstigten van een internationale beschermingsstatus van wie de ADET is vervallen wordt benadrukt.

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de hernieuwing en/of de verlenging van een ADET van begunstigten van een internationale beschermingsstatus die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk is en enkele maanden of zelfs meer dan een jaar kan duren. Begunstigten die niet langer beschikken over een geldige ADET kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de afgifte of verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als begunstigten. Bovendien lopen personen met een internationale beschermingsstatus na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden (*“Country Report: Greece. Update 2022”* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 222-225). Als de ADET vervalt, wordt de AFM automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een individu bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor begunstigten van een internationale beschermingsstatus in Griekenland om dakloos te worden of om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor begunstigten die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor begunstigten die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als begunstigten in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat begunstigten van een internationale beschermingsstatus in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over mogelijkheden qua huisvesting of stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, hoewel ze soms een in het Grieks geschreven nota ontvangen waarin hen wordt gevraagd om

zich te richten tot de asiendiensten wanneer ze geen documenten hebben. Er blijkt ook dat zij bij een terugkeer naar Griekenland voornamelijk in de regio Attica terechtkomen (rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 5). De in deze regio aanwezige obstakels kunnen de terugge-keerde begunstigten dus treffen op het vlak van de toegang tot sociale bescherming, huisvesting, gezondheidszorg en werkgelegenheid. Bovendien beschikken de gemeentelijke integratiecentra (KEM), die begunstigten informatie en advies geven over de toegang tot documenten en bepaalde sociale rechten, in de regio Attica niet over voldoende tolkdiensten. Zij zijn dus enkel toegankelijk voor wie Grieks, Engels, Urdu of Farsi spreekt.

Op dezelfde manier blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat *“als gevolg van de substantiële achterstand van dossiers bij de Directie Vreemdelingenpolitie van Attica begunstigten van internationale bescherming die bij hun terugkeer naar Griekenland niet over een geldige ADET beschikken het risico lopen om geconfronteerd te worden met bijzonder lange wachttijden voor het verkrijgen en vernieuwen van hun ADET, zonder dewelke zij geen toegang hebben tot sociale voorzieningen, gezondheidszorg en de arbeidsmarkt”* (zie het rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, geciteerd in het *“Country Report: Greece. Update 2022”* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 223, vrije vertaling).

Bovendien stelt de Raad, na lezing van de informatie waarover hij beschikt, vast dat in afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel soms een attest wordt afgegeven dat zes maanden geldig is. Ondanks dit attest ondervinden begunstigten van een internationale beschermingsstatus nog steeds obstakels bij de toegang tot diensten zoals de sociale bijstand, gezondheidszorg of de arbeidsmarkt omdat verschillende overheidsdiensten terughoudend zijn om dit attest te aanvaarden voor de toegang tot hun diensten. Dit attest zou ook begunstigten die wachten op de vernieuwing van hun verblijfs-vergunning minder rechten geven dan andere migranten, of zelfs geen toegang tot deze rechten (*“Country Report: Greece. Update 2022”* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 223: *“In afwachting van de afgifte van een nieuwe verblijfsvergunning krijgen begunstigten van internationale bescherming een attest van aanvraag (...) dat in 2022 zes maanden geldig is. Voor de afgifte van dit attest moet de aanvraag tot vernieuwing zijn geüpload naar het elektronische systeem “ALKYON” (...).*

Volgens waarnemingen van de Griekse Raad voor Vluchtelingen (hierna “GCR”) kan de Asieleenheid voor Begunstigten van Internationale Bescherming de aanvraag uploaden tot vier maanden na de eerste indiening van de aanvraag tot vernieuwing. In de praktijk worden begunstigten van wie de verblijfsvergunning is verlopen en die in het bezit zijn van dit attest geconfronteerd met hindernissen bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand, gezondheidszorg en de arbeidsmarkt terwijl ze wachten op de vernieuwing van hun verblijfsvergunning. Voor zover de GCR weet, zijn publieke diensten zoals de Organisatie voor Arbeidsvoorziening (OAED) terughoudend om dit attest van aanvraag (...) te aanvaarden omdat het document geen foto of watermerk bevat of enige andere relevante wettelijke maatregel die de aanvaarding van het document mogelijk maakt. Het attest kent aan begunstigten minder rechten toe (bijvoorbeeld het recht op toegang tot de arbeidsmarkt, sociale zekerheid, openbare gezondheidszorg, enz.) dan het attest van artikel 8 L.4251/2014 dat wordt toegekend aan immigranten. In feite zijn de begunstigten van internationale bescherming met deze attesten enkel beschermd tegen detentie en hebben ze tijdens de vernieuwing van hun verblijfsvergunning tot geen enkel recht toegang. De GCR heeft verschillende klachten ingediend bij de Griekse Ombudsman met betrekking tot de bovengenoemde tekortkomingen, maar er zijn slechts enkele beslissingen genomen.”, vrije vertaling).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt blijkt ook dat de aanvragen om verlenging sinds 2017 per e-mail bij de asielautoriteiten kunnen worden ingediend en dat de aanvaarding hiervan ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht (*“Country Report: Greece. Update 2022”* van AIDA/ECRE van 8 juni 2023, p. 223-225; rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 6-12).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen begunstigten van internationale bescherming die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning. Zodra de aanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden van de aanvrager, alvorens ze de aanvraag kunnen registreren in de databank voor verblijfsvergunningen. Gezien het aantal aanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politie en de gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, lijkt het erop dat deze fase van de procedure enkele maanden, en in sommige gevallen meer dan een jaar, kan duren. Tijdens deze periode ondervinden begunstigten dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand, gezondheidszorg of de arbeidsmarkt, waardoor zij de facto in een precarie situatie terechtkomen. Als begunstigten een e-mail ontvangen waarin hen de toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van twee weken.

Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Het duurt vervolgens anderhalve maand vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun nieuwe verblijfstitel. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADET's klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de begunstigde zich niet op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De begunstigde moet dit aanvragen. Voor deze stap is fysieke aanwezigheid in Griekenland vereist, aangezien een dergelijke aanvraag niet per telefoon of e-mail kan.

In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een begunstigde van internationale bescherming die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing van de ADET indien de verblijfstitel is verlopen, om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde ADET te vermijden en aldus niet in een precarie situatie terecht te komen.

Verskillende instellingen, waaronder de Ombudsman, de nationale Commissie voor de Mensen-rechten, de Europese Commissie, het Asielagentschap van de Europese Unie en de autoriteiten van andere lidstaten, hebben al hun bezorgdheid geuit over de administratieve moeilijkheden waarmee begunstigten van een internationale beschermingsstatus bij hun terugkeer naar Griekenland worden geconfronteerd en over de impact ervan op hun levensomstandigheden (rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 12). Toch blijven er langdurige vertragingen bestaan bij de behandeling van deze dossiers, met rechtstreekse gevolgen voor de situatie van wie uit andere lidstaten wordt teruggeleid.

Uit de informatie in het rechtsplegingsdossier blijkt ten slotte dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een begunstigde van een internationale beschermingsstatus die nog niet in het bezit is gesteld van een ADET of wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

5.6. Ten slotte blijkt uit de meest recente informatie waarover de Raad beschikt dat de Europese Commissie in januari 2023 een inbreukprocedure tegen Griekenland is opgestart wegens de onjuiste omzetting van artikel 29 van de richtlijn 2011/95/EU (rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 3, 19 en 20).

Uit deze informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigten van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigten van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij begunstigten de facto worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Dit is het geval voor de verblijfsuitkering (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoeleage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die met name een onderzoek door een accreditatiecentrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt moet zijn), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft).

Volgens sommige bronnen vormt indirecte discriminatie van begunstigten van een internationale beschermingsstatus met betrekking tot de toegang tot sociale uitkeringen een structurele tekortkoming (rapport *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2023, p. 20). Dit werd dan ook recent benadrukt in het document INFR(2022)2044, waarmee de Europese Commissie de inbreukprocedure tegen Griekenland inleidde wegens de onjuiste omzetting van artikel 29 van de richtlijn 2011/95/EU. Deze de facto uitsluiting van begunstigten van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Uit deze informatie blijkt echter niet of de Griekse autoriteiten de brief van de Europese Commissie hebben beantwoord, noch wat de strekking van hun antwoord zou zijn.

5.7. Gelet op het voorgaande kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland op dit ogenblik bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de lengte van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, de politieke visie van de Griekse autoriteiten die zich richten op de zelfredzaamheid van de begunstigden van internationale bescherming, de tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de door de Europese Commissie in januari 2023 gestarte inbreukprocedure) vormen barrières die ervoor zorgen dat vele begunstigden binnen de Griekse samenleving in (zeer) precare omstandigheden leven.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (ibid., pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van begunstigden van een internationale beschermingsstatus in Griekenland zodanig zijn dat deze begunstigden, als zij naar daar zouden terugkeren, a priori allemaal automatisch geconfronteerd zullen worden met een reëel risico om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat er een zeer precare situatie is waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

Daarbij komt het aan verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

5.8. Wat zijn individuele situatie betreft, moet in de huidige stand van zaken worden vastgesteld dat verzoeker niet langer in het bezit is van een geldige Griekse verblijfsvergunning (ADET). In het kader van zijn vorige beroepsprocedure legde verzoeker immers ter terechtzitting een kopie neer van zijn Griekse verblijfstitel waaruit bleek dat deze geldig was van 5 juli 2020 tot 5 juli 2023.

Zoals hierboven reeds werd aangehaald, is het voor een begunstigde van internationale bescherming wiens ADET is vervallen, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, ook noodzakelijk dat hij beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale bijstand en huisvesting.

5.9. Er liggen in casu geen specifieke elementen voor waaruit kan blijken dat verzoeker een bijzondere kwetsbaarheid heeft en die ertoe kan leiden dat hij bij terugkeer naar Griekenland, om deze reden, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest.

Inzake verzoekers vorig beschermingsverzoek oordeelde de Raad in zijn arrest van 22 december 2022 met nr. 282 470: *“Voorts stelt de Raad vast dat verzoeker een alleenstaande man van drieëndertig jaar oud is. Bij de indiening van zijn verzoek om internationale bescherming legt verzoeker een medisch dossier neer en licht tijdens het persoonlijk onderhoud toe dat hij een cyste in de rug heeft die verwijderd is na een operatie en ook astma, waarvoor hij een spray heeft (notities PO, p. 4). In de bestreden beslissing wordt besloten dat de Belgische medische attesten niet aantonen dat verzoeker niet bij machte zou zijn om in Griekenland zijn*

leven op een volwaardige wijze uit te bouwen. Uit de door verzoeker bij de indiening van het verzoek neergelegde documenten, die eveneens worden toegevoegd aan het verzoekschrift blijkt dat verzoeker een operatie heeft gehad in België in januari 2022 en dat de wonde goed geheeld is (Medisch verslag dr. P.G. op 11 februari 2022). Verder blijkt uit de voorgelegde documenten ook dat verzoeker een tintelend gevoel heeft in zijn rechterbeen en hiervoor ook werd onderzocht in het ziekenhuis in maart 2022 (AD, documenten voorgelegd door de asielzoeker, stuk 4) en dat hij medicatie krijgt voor zijn astma. De Raad kan slechts vaststellen dat verzoeker voor zijn medische klachten in België onderzocht werd en dat hij medicatie gebruikt voor zijn astma. Hieruit kan evenwel niet blijken dat verzoeker actueel met dermate ernstige medische problemen kampt die hem bijzonder moeilijk zouden maken zijn rechten als statushouder in Griekenland met een nog geldige verblijfsvergunning te doen gelden.”

Het attest dat verzoeker bij zijn huidig verzoek neerlegt om aan te tonen dat hij astma heeft, ligt geheel in lijn met de attesten die hij in het kader van zijn vorig verzoek heeft neergelegd en die reeds zijn beoordeeld. Het betreft aldus geenszins een nieuw element, in tegenstelling tot wat verzoeker beweert in zijn verzoekschrift. Waar verzoeker in zijn verzoekschrift stelt dat hij lijdt aan *“aanzienlijke psychische stoornissen die in België zijn vastgesteld en behandeld”*, blijft hij bij blote beweringen nu dit geenszins af te leiden valt uit de door hem neergelegde stukken en verklaringen. Verzoeker heeft een louter een overzicht van één afspraak bij een assistent in de raadpleging psychiatrie neergelegd, een kaartje van een psycholoog en whatsapp-gesprekken met een psycholoog. Uit geen enkel van deze stukken kan worden afgeleid dat verzoeker aan *“aanzienlijke psychische stoornissen”* lijdt, laat staan dat deze zijn verergerd en hij nood heeft aan een ononderbroken psychologische therapie zoals in het verzoekschrift wordt beweerd.

Verzoeker maakt dan ook niet aannemelijk dat hij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland.

Dat verzoeker blijk geeft van een zekere mate van zelfredzaamheid wordt verder niet betwist.

5.10. Het weze echter benadrukt dat de afwezigheid van een bijzondere kwetsbaarheid en het beschikken over een zekere mate van zelfredzaamheid, gelet op de zeer precaire situatie in Griekenland voor statushouders, niet voldoende is om, in afwachting van de verlenging van verzoekers Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale bijstand en huisvesting. Dit blijkt meer dan afdoende uit de objectieve landeninformatie die door beide partijen ter beschikking van de Raad werd gesteld.

De verwerende partij wijst er in haar nota met opmerkingen van 28 augustus 2023 op dat een tijdelijk gebrek aan een geldige verblijfsvergunning niet noodzakelijk met zich meebrengt dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland zal terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie, daar dit in wezen afhangt van de middelen en zelfredzaamheid van verzoeker om desalniettemin in zijn levensonderhoud te (kunnen) voorzien, hetgeen niet a priori kan worden uitgesloten.

In het *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken in juni 2022, kan evenwel worden gelezen: *“Net als bij statushouders die in Griekenland verblijven, zal bepalend voor de leefomstandigheden en integratiemogelijkheden zijn of betrokkene bij terugkeer in het bezit is van een geldige ADET, een AMKA, AFM en Taxisnet codes, een bankrekening, een adresregistratie, of betrokkene onderdak heeft, en of betrokkene zicht heeft op betaald werk.”* In dit verslag wordt er verder op gewezen dat de situatie van terugkeerders, vergeleken met statushouders die in Griekenland zijn gebleven, in sommige gevallen formeel nadeliger is, afhankelijk van de duur van de afwezigheid van de statushouder (p. 62). Dit bevestigt wat uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt, met name dat naast zelfredzaamheid en de afwezigheid van een bijzondere kwetsbaarheid, het eveneens nodig is dat een statushouder beschikt over middelen, een netwerk of een andere ondersteuning om zich, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten die een lange tijd in beslag kan nemen, te kunnen handhaven en niet terecht te komen in dakloosheid en ontbering.

In deze stand van zaken kan op basis van het rechtsplegingsdossier niet op afdoende wijze blijken dat verzoeker actueel beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning die hem in staat kunnen stellen om, in geval van terugkeer naar Griekenland, de mogelijk lange periode voor de verlenging van zijn verblijfsvergunning te overbruggen en het hoofd te bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale bijstand en huisvesting.

Verzoeker verliet Griekenland immers in september 2020, na een verblijf van ongeveer een tweeënhalve jaar aldaar waarvan een anderhalf jaar in een opvangcentrum op Chios, hetgeen ondertussen al bijna vier jaar geleden is. Hoewel de verwerende partij bij het nemen van de bestreden beslissing op 20 juni 2023 op de hoogte was van het gegeven dat verzoekers verblijfsvergunning geldig was tot 5 juli 2023 en niet dienstig kan voorhouden niet op de hoogte te zijn van de problematische situatie in Griekenland van begunstigden van internationale bescherming met een vervallen ADET, is verzoeker in het kader van zijn onderhavig tweede beschermingsverzoek niet (verder/opnieuw) gehoord over de actuele aanwezigheid van middelen, een

netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting. Er blijkt bijgevolg niet dat mogelijke indicaties van een netwerk of ondersteuning in Griekenland die zouden kunnen worden gelezen in de notities van het persoonlijk onderhoud van 13 september 2022 in het kader van zijn eerste beschermingsverzoek heden anno 2024 nog actueel zouden zijn, in de zin dat ze nog beschikbaar en toegankelijk zijn voor verzoeker.

De Raad benadrukt in deze het belang van een persoonlijk onderhoud over de ontvankelijkheid van een verzoek om internationale bescherming om de verzoeker in staat te stellen alle elementen, zeker deze van persoonlijke aard, aan te brengen die het bestaan van een risico op een met artikel 4 van het Handvest strijdige behandeling in geval van terugkeer naar de lidstaat waar hij reeds internationale bescherming geniet kunnen bevestigen (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Milkiyas Addis / Bundesrepublik Deutschland*, punten 52-54).

De verwerende partij argumenteert in de nota met opmerkingen dat de rapporten omtrent de administratieve moeilijkheden bij een hernieuwingsaanvraag veelal een kwalitatieve beschrijving geven van bepaalde situaties of problemen die zich kunnen aandienen, maar dat het tot op heden ontbreekt aan exact en kwantitatief cijfermateriaal en slechts indicatief kan worden vastgesteld hoe groot de groep statushouders is die problemen ervaart om de rechten die aan de internationale beschermingsstatus verbonden zijn te vertalen in een praktische toegang tot de nodige documenten en voorzieningen. De Raad wijst er evenwel op dat het ontbreken van concreet cijfermateriaal niet verhindert hieruit conclusies te trekken, met name dat de voorgelegde informatie een ernstige indicatie vormt dat er een grote kans bestaat dat statushouders die vanuit andere EU-lidstaten terugkeren naar Griekenland en die niet meer in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning in dat land kunnen terechtkomen in een situatie van dakloosheid en behoeftigheid.

Verwerende partij benadrukt dat verzoeker een en ander zelf in de hand heeft gewerkt door zich tussen lidstaten te verplaatsen en dat hij in het kader van zijn eerste beschermingsverzoek niet heeft aangetoond dat hij bij terugkeer naar Griekenland zou worden blootgesteld aan een reëel risico op onmenselijke behandeling zodat hij werd geacht om zich terug onder de verleende internationale bescherming in Griekenland te stellen. Dat verzoeker dit heeft geweigerd met het verlopen van zijn Griekse verblijfsvergunning tot gevolg, is, volgens de verwerende partij, integraal het gevolg van diens wil en persoonlijke keuzes. In deze herinnert de Raad eraan dat bij het beoordelen van de persoonlijke situatie van verzoeker het nodig is om rekening te houden met de landeninformatie die wijst op een erg preciaire situatie voor statushouders in Griekenland waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. De situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland is ernstig en erg moeilijk, hetgeen onder andere het gevolg is van de administratieve obstakels waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in erg zware en schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen, met belemmeringen inzake de toegang tot o.a. socio-economische en medische hulp.

Deze erg preciaire situatie relateert dan ook de draagwijdte die aan de notie 'eigen wil en persoonlijke keuzes' kan worden gegeven. Verder blijkt uit het geheel van de relevante rechtspraak alsook de verschillende taalversies van het arrest Ibrahim dat "*buiten hun wil en hun persoonlijke keuzes om*" moet worden gelezen als ongeacht hun wil en hun persoonlijke keuzes om terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie (zie punt 2.3.4. in RvV 22 januari 2024 (VK), nr. 300 342). Ongeacht enige eigen wil en persoonlijke doelbewuste keuze dan wel eigen handelingen of gedragingen, neemt dit niet weg dat rekening moet worden gehouden met objectieve elementen die niet worden betwist en dat in het kader van een toekomstgerichte beoordeling moet worden nagegaan of verzoeker bij terugkeer naar Griekenland zal terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften. In casu wordt niet betwist dat aan verzoeker in Griekenland in 2020 de vluchtelingenstatus werd toegekend en dat zijn verblijfsvergunning (ADET) inmiddels is vervallen.

De argumentatie van de verwerende partij doet verder geen afbreuk aan de analyse van de voorgelegde objectieve landeninformatie en de bevinding dat de situatie voor statushouders in Griekenland dermate precair is dat het voor een begunstigde van internationale bescherming wiens ADET is vervallen, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, ook noodzakelijk is dat hij beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten, het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

De Raad onderstreept in deze rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) over de situatie van personen die internationale bescherming vragen, blijkt dat "*(l)es Etats doivent notamment prendre en considération l'article 3 de la Convention, qui consacre l'une des valeurs fondamentales de toute société démocratique et prohibe en termes absolus la torture et les traitements inhumains ou dégradants quels que soient les circonstances et les agissements de la victime (voir, parmi d'autres, Labita c. Italie [GC], no 26772/95, § 119, CEDH 2000-IV)*"

(vrije vertaling: De staten moeten in het bijzonder rekening houden met artikel 3 van het Verdrag, dat een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving vastlegt en foltering en onmenselijke of vernederende behandeling in absolute termen verbiedt, *ongeacht de omstandigheden en de handelingen van het slachtoffer* (zie, onder andere, Labita/Italië (GK), nr. 26772/95, § 119, EHRM 2000-IV)) (EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, *M.S.S./België en Griekenland*, punt 218)

5.11. Gelet op het geheel van de voorliggende elementen – met name (i) de actuele en nieuwe landeninformatie waaruit onder meer blijkt dat de situatie voor statushouders in en bij terugkeer naar Griekenland is verslechterd en erg precair kan zijn, waardoor zij kunnen terechtkomen in moeilijke en schrijnende levensomstandigheden met belemmeringen inzake de toegang tot o.a. socio-economische en medische hulp, (ii) het gegeven dat verzoekers Griekse verblijfsvergunning is vervallen, (iii) de administratieve obstakels waarmee hij kan worden geconfronteerd, zoals de lange wachttijden bij het vernieuwen van Griekse verblijfsdocumenten en het gebrek aan toegang tot gezondheidszorg, de arbeidsmarkt en sociale bijstand zonder een geldig verblijfsdocument, en (iv) het gegeven dat in deze stand van zaken niet op afdoende wijze kan blijken dat verzoeker, die Griekenland sinds 2020 heeft verlaten, actueel beschikt over middelen, een netwerk of andere ondersteuning die hem in staat kunnen stellen om, in geval van terugkeer naar Griekenland, de mogelijk lange periode voor de verlenging van zijn verblijfsvergunning te overbruggen – acht de Raad een verder en gedegen onderzoek van verzoekers situatie als gunstigste van internationale bescherming in/bij terugkeer naar Griekenland aangewezen.

Er kan immers in deze stand van zaken niet worden uitgesloten dat verzoeker, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, kan terechtkomen in een toestand van achterstelling die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid in het licht van artikel 4 van het Handvest. De nota met opmerkingen doet hierover niet anders denken.

De situatie van verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland dient bijgevolg nader en naar behoren te worden geanalyseerd.

5.12. Gelet op wat voorafgaat, met inachtneming van de grenzen van een ondervraging ter terechtzitting en gelet op het ontbreken van verdere onderzoeksbevoegdheid, ontbreekt het de Raad aldus aan essentiële elementen om te komen tot de in artikel 39/2, § 1, tweede lid, 1° van de Vreemdelingenwet bedoelde bevestiging of hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen te moeten bevelen.

Bijgevolg moet de bestreden beslissing worden vernietigd overeenkomstig artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2° van de Vreemdelingenwet.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen op 20 juni 2023 wordt vernietigd.

Artikel 2

De zaak wordt teruggezonden naar de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op zestien mei tweeduizend vierentwintig door:

M. MAES, kamervoorzitter

T. LEYSEN, griffier

De griffier, De voorzitter,

